

۵ نشانه‌ای که ثابت می‌کنند انسان‌ها هنوز در حال تکامل هستند - دیجیاتو

رسول خردمندی | دوشنبه، ۰۶ خرداد ۱۳۹۸

زمانی که درباره تکامل انسان‌ها صحبت می‌کنیم، ناخودآگاه ذهن ما به دوران عصر حجر برمی‌گردد که چگونه انتخاب طبیعی باعث شد به انسان‌های هوشمند امروزی تبدیل شویم. تحقیقات اخیر نشان می‌دهد علی‌رغم پیشرفت گسترده تکنولوژی، انسان همچنان در حال تکامل هستند. دکتر وریپی لوما، استاد دانشگاه تورکو واقع در فنلاند می‌گوید این مسئله که فکر می‌کنیم فرآیند تکامل تنها به ادوار گذشته بستگی دارد یک اشتباه رایج است و همچنین برای شناختن خودمان نیازی نیست به عصر حجر برگردیم.

انسان‌ها همچنان در حال تکامل هستند و این فرآیند در مقایسه با ۱۰ هزار سال گذشته سریع‌تر نیز شده است. «انتخاب طبیعی» و «جهش‌های ژنتیکی» به تسریع فرآیند تکامل کمک می‌کنند. در این مطلب قصد داریم ۵ نشانه از تکامل کنونی انسان‌ها را به صورت مختصر بیان کنیم.

۱- همچنان شیر می‌نوشیم

در اوایل پیدایش انسان‌ها، زمانی که یک نوزاد از شیر مادر گرفته می‌شد، ژن مسئول هضم لاکتوز نیز دیگر بیان نمی‌شد. این پروسه در انسان‌های بدوی وجود داشته است اما با گذر زمان ما یاد گرفتیم از حیواناتی مثل گوسفند و بز نگهداری کرده و از شیر آنها به علت دارا بودن مواد مغذی استفاده کنیم. این رفتار و مصرف مجدد شیر سبب فعالیت مجدد ژن هاضم لاکتوز شد. اما سوال اینجاست چگونه کشف کردیم برای هضم لاکتوز باید حتماً یک ژن دخیل باشد؟

اولین بار در سال ۲۰۰۲ در گروهی از مردم اروپای شمالی که بین پنج الی شش هزار سال پیش زندگی می‌کرده‌اند این ژن شناسایی شد. در حال حاضر این جهش ژنتیکی در بیش از ۹۵ درصد جامعه نام‌برده وجود دارد. علاوه بر این، در مطالعه‌ای که در سال ۲۰۰۶ میلادی انجام شد، تحمل به لاکتوز همچنان در حال تکامل است؛ اما این بار در مردمانی از سه هزار سال گذشته از شرق آفریقا.

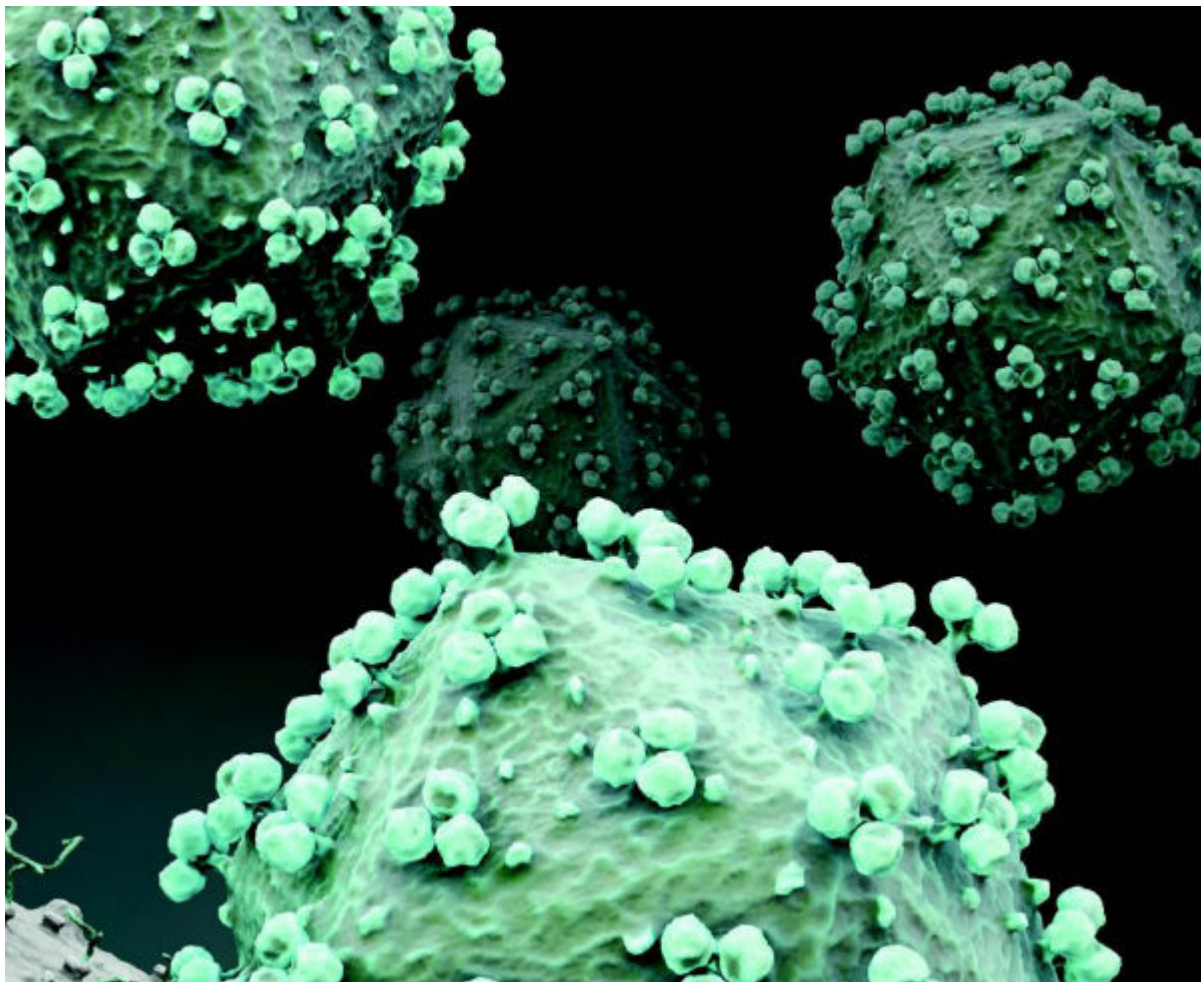

۲- در حال از دست دادن دندان عقل هستیم

اجدادمان آوارهای بسیار بزرگتری نسبت به ما داشته‌اند که به آنها کمک می‌کرد از برگ، ریشه درختان و سایر مواد فیبری بهره ببرند. با گذشت زمان و فرآیند تکامل، ما یاد گرفتیم غذاهای گوشتی و پخته بخوریم که این امر به نوبه خود باعث شد تکامل دندان‌ها وارد فاز جدیدی شود. دندان عقل ظاهراً جزو همان دندان‌های اولیه اجدادمان است که برای هضم غذاهای گیاهی استفاده می‌شد و همچنان در بدن ما وجود دارد و رشد می‌کند.

در عصر حاضر غذاهای خودمان را با کارد و چنگال به تکه‌های کوچک‌تر خرد کرده و در دهان می‌گذاریم. این موضوع باعث شده تا دیگر نیازی به آوارهای بزرگ اجدادی‌مان نداشته باشیم و

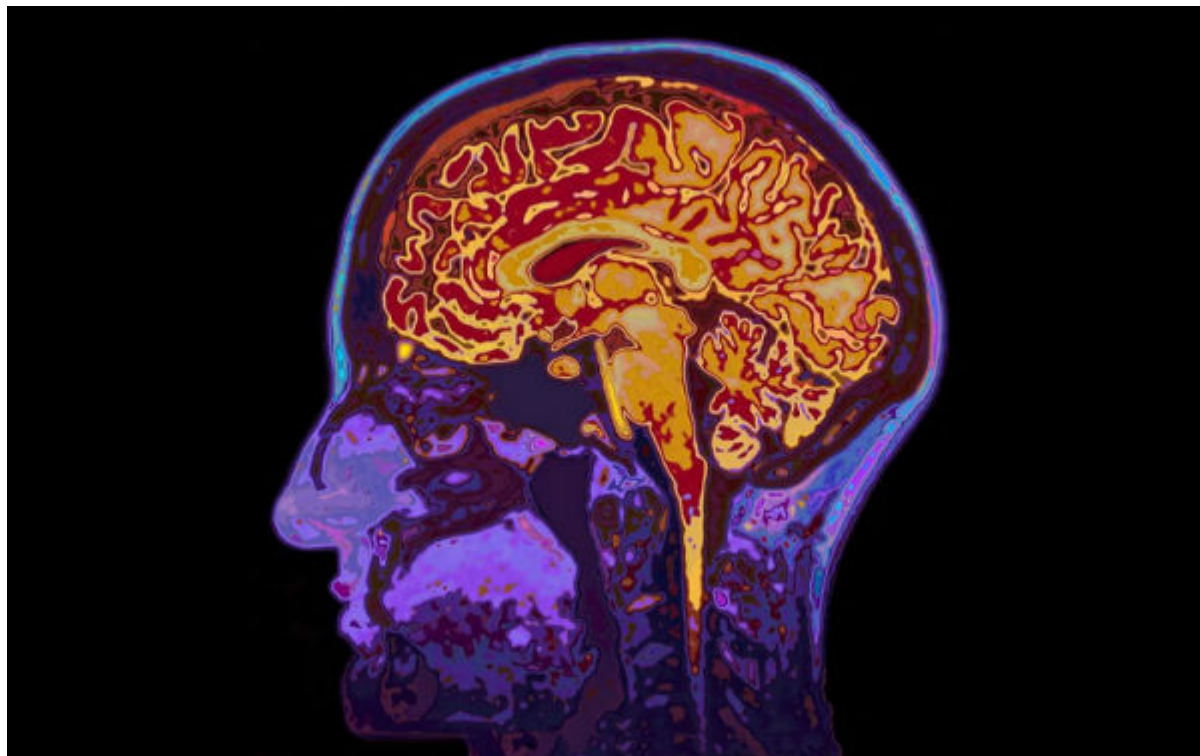
با گذر زمان آرواره‌های ما کوچک و کوچک‌تر شد. در نهایت طی چندین سال آینده بالاخره آرواره‌های ما به اندازه‌ای می‌رسد که برای رشد دندان عقل دیگر فضایی وجود نداشته باشد. این موضوع در حالی است که در بسیاری از مردم جهان دندان عقل اصلا رشد نکرده و تنها ۶۵ درصد از مردم جهان دارای دندان عقل هستند.

۳- نسبت به بیماری‌های عفونی مقاومت می‌کنیم

در سال ۲۰۰۷ میلادی گروهی از محققین در جست‌وجوی نشانه‌های تکامل در DNA انسان‌ها بودند. دانشمندان ۱۸۰۰ ژن را شناسایی کردند که در مدت ۴۰ هزار سال زندگی بشریت، نقش دفاعی در برابر بیماری‌های مختلف مسری مثل مالاریا داشته و تنها در مبارزه با بیماری‌های عفونی در گروه گسترده‌ای از انسان‌ها فعال می‌شدند. بیش از ۱۰ تنوع ژنتیکی در مبارزه با بیماری مالاریا در اهالی آفریقا گزارش شد.

در پژوهش دیگری به این موضوع پرداخته شد که زندگی شهری نیز می‌تواند تنوع ژنتیکی در ما ایجاد کند تا در برابر بیماری‌های مختلف مثل جذام و سل از خود مقاومت نشان بدهیم. دکتر یان بارنز، زیست‌شناس تکاملی در موزه تاریخ طبیعی لندن در این باره توضیح می‌دهد ما در عمل و در طول تاریخ مثال بسیار بارزی از تکامل را به چشمان خود مشاهده کردیم. در حقیقت پیشرفت و توسعه روز افزون شهرها به عنوان یک عامل اجباری باعث می‌شوند ما انسان‌ها همچنان در حال

۴- مغزهای ما در حال کوچکتر شدن هستند

در حالیکه همگی دوست داریم این موضوع را باور کنیم بزرگ شدن ابعاد و اندازه مغز ما باعث شده نسبت به سایر حیوانات باهوش‌تر به نظر برسیم اما از لحاظ علمی حقیقت خلاف این است. مغز انسان‌ها در مدت زمان ۳۰ هزار ساله روز به روز کوچکتر می‌شود. اندازه مغز یک انسان سالم از ۱۵۰۰ سانتی‌متر مربع به ۱۳۵۰ تقلیل یافته است. به زبانی ساده و قابل فهم‌تر، به اندازه یک توپ تنیس از مغز ما کم شده است.

بحث‌های بسیاری پیرامون این شیوه تکاملی بین دانشمندان و پژوهشگران پیش آمده که چرا مغز باید کوچکتر شود. آیا با کاهش ابعاد مغز، نباید بهره هوشی پایین‌تر باشد؟

اولین فرضیه به جامعه‌شناسی برمی‌گردد. بر طبق این فرضیه، میان توسعه «شهرسازی و گسترش اجتماعات انسانی» و «قوه هوش و بقا» احتمالاً رابطه معکوس وجود دارد. اما فرضیه قابل قبول‌تر دیگری وجود دارد که بر اساس آن قرار نیست ما با گذر زمان، احمق‌تر به نظر بیاییم. بلکه مغز انسان در ابعاد کوچک‌تر، کارایی بهتری پیدا می‌کند و سلول‌های مغزی با صرف انرژی کمتر، همان روند مورد نیاز را با کیفیت مطلوب انجام می‌دهند. فرضیه سوم دیگری نیز وجود دارد که بر اساس آن، انسان‌ها با مغزهای کوچک‌تر، رفتار خصمانه کمتری از خود نشان می‌دهند و این ویژگی رفتاری به ما کمک می‌کند در صلح و آرامش، همگی در کنار یکدیگر در حل مشکلات روزمره سهیم باشیم.

۵- بعضی از ما انسان‌ها، چشم‌های آبی داریم

در اصل ما همگی چشم‌های قهوه‌ای داشتیم. اما بر اساس گزارش‌های تاریخی، ۱۰ هزار سال گذشته در حوالی دریای سیاه یک جهش ژنتیکی رخ داد و افرادی با چشم‌های آبی متولد شدند. اینکه چطور چشم آبی‌ها به عنوان انسان‌های جهش یافته در طول این همه سال دوام آوردند هنوز در حاله‌ای از ابهام قرار دارد. یک تئوری وجود دارد که این ویژگی ظاهری در جهش یافته‌ها به نحوی قابل انتقال به نسل‌های بعدی است. گویا اجداد چشم آبی ما تصور می‌کردند ازدواج با چشم آبی دیگر می‌تواند ایده خوبی باشد یا حداقل به آنها جذب می‌شدند. به همین خاطر این جهش ژنتیکی نسل به نسل انتقال یافت. در حقیقت علم ژنتیک می‌گوید نسل دوم ۲ فرد چشم آبی هیچگاه یک چشم قهوه‌ای نخواهد شد.

همچنین اخیراً در [یک تحقیق](#) مشخص شده بود که انسان‌های چشم آبی نسبت به دیگر افراد با این ویژگی ظاهری ابراز تمایل می‌کنند اما چشم قهوه‌ای‌ها این چنین رفتاری از خود نشان نمی‌دهند.

[دیجیاتو](#)